

Javaslat a

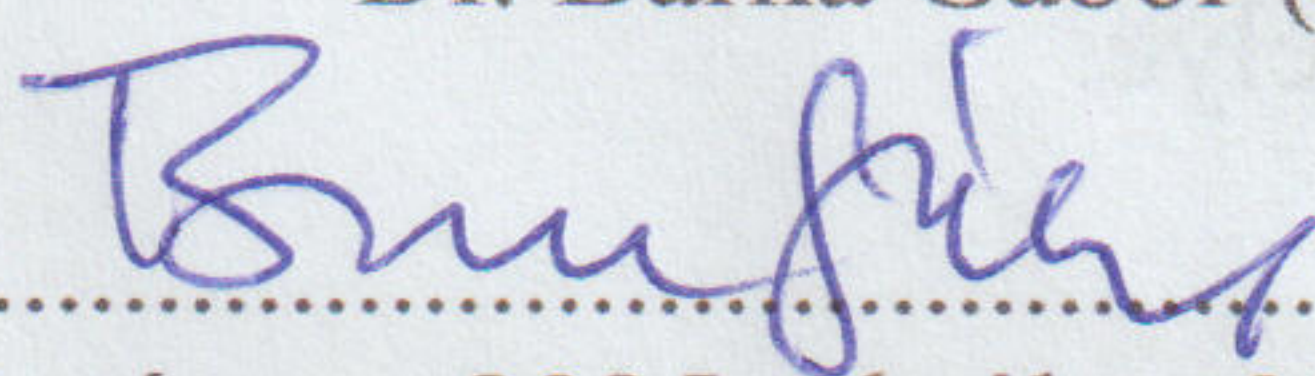
„Báró Bémer László nagyváradi püspök, volt kunszentmártoni plébános”

települési/tájegységi/ágazati¹

értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Dr. Barna Gábor (név)

(aláírás)

Kunszentmárton, 2025. október 30. (település, dátum)

(P. H.)

¹ Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

Javaslat a

„Báró Bémer László nagyváradi püspök, volt kunszentmártoni plébános”

települési/tájegységi/ágazati¹

értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Dr. Barna Gábor (név)

..... (aláírás)

Kunszentmárton, 2025. október 30. (település, dátum)

(P. H.)

¹ Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Dr. Barna Gábor

Levelezési cím: 5440 Kunszentmárton, Szent Imre herceg u. 17.

Telefonszám: 06-20-9206122

E-mail cím: gaborbarnadr@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:

Báró Bémer László kunszentmártoni plébános, nagyváradai püspök

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:²:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ X kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

a szakterületi besorolás indokolása:

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- ☐ igen
amely nemzetiség:³

- ☐ nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Kunszentmárton – Nagyvárad.

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezzük:

☐ X települési	☐ tájegységi	☐ ágazati

amely értéktár neve: Kunszentmártoni települési értéktár

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

Báró Bémer László (Kisbáka, 1784. április 8. – Ungvár, 1862. november 4.) Egerben, Ungváron, Szatmárnémetiben és Pesten tanult. Egerben szentelték pappá 1811-ben. A

² Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

³ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

kunszentmártoni előjáróság mint kegyuraság 1812-ben plébánosává választotta. 1816-ig itteni plébános és kunságkerületi iskolaigazgató volt. Később fényeslitkei esperes, dulcinai választott püspök, bátmonostori apát, egri kanonok és kisprépost, a hétszemélyes tábla ülnöke, végül 1843-ban nagyvárad megyés püspök lett.

Kunszentmártoni plébánosként megszervezte a második kápláni állást, törekedett az ünnepek méltó megtartására, igyekezett a plébánia gazdálkodását rendbe tenni. 1813. november 7-én felszentelte az új városházát Steösszel József Jászkun kerületi főkapitány és Illéssy János nagykun kerületi kapitány jelenlétében. *Lelki Vezér* címmel „öregbetűs” imakönyvet adott ki 1851-ben.

Nagyvárad püspökként jelen volt az országgyűlés 1849. április 14-én ülésén a debreceni református nagytemplomban, amelyen kimondták a Habsburg-ház trónfosztását. A függetlenségi nyilatkozatot egyházmegyéje minden templomában kihirdette. Ezért felségssértés bűnével vádolva 1849 karácsonyán elfogták és halálra ítélték. Az ítéletet 20 évi vasban letöltendő várfogságra módosították. A Vatikán közbenjárására büntetését száműzetésre enyhítették, Bémer Lászlót püspökségéről lemondatták, magánvagyonát elkobozták.

1859-ben megvakult. Tíz év száműzetés után 1860-ban engedélyezték hazatérését. Ungváron, az őt gondozó unokahúgánál, báró Reviczky Amáliánál hunyt el 1862. november 7-én. Ungváron temették el a római katolikus templom sírboltjában. A nagyvárad püspöki székhely utóda, Szaniszló Ferenc engedélyt kapott Bémer László nagyvárad eltemetésére. 1862. december 15-én hatalmas tömeg kíséretében és részvételével a nagyvárad székesegyház sírboltjában temették el újra. Nagyváradon 1887-ben teret is elneveztek róla. Kunszentmártonban utcánév és a plébánia falán emléktábla őrzi a mártírsorsú püspök, korábbi kunszentmártoni plébános dicső emlékét. Emléktábláját március 15. alkalmával a település lakói megkoszorúzzák.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

Báró Bémer László a 19. századi magyar egyház- és politikatörténet kiemelkedő alakja, aki Kunszentmárton életében is fontos szerepet játszott.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

Bémer László: *Lelki vezér, vagy is: igaz ájtatosságra és erényre buzdító különféle gyakorlatok*. Bécs, 1851–53.

Főhajtás püspökeink emléke előtt. Nagyvárad tudós püspökei, neves személyiségei; szerk. Fleisz János, Fodor József; Nagyvárad Római Katolikus Püspökség–Sapientia Varadiensis Alapítvány, Nagyvárad, 2010.

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja

Bárá Bémer László nagyváradí püspök

Emléktáblája a kunszentmártoni plébánia falán

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m*) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„Báró Bémer László nagyváradai püspök, volt kunszentmártoni plébános”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025. 11.

Név: *Bémer László*

Cím elérhetősége: *5400 KUNSZENTMÁRTON HEGYFELY KABAS 4.19.*

Gyula Gyöngy

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„Báró Bémer László nagyváradai püspök, volt kunszentmártoni plébános”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025.

Név: Baloxi Norbert

Cím elérhetősége: 5940, Kunszentmárton, Csorgódi u.32.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„Báró Bémer László nagyváradai püspök, volt kunszentmártoni plébános”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025.

Név: *Horvát Zoltán*

Cím elérhetősége: *5440 Kunszentmárton
Vörösmarty u. 18.*

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„Báró Bémer László nagyváradai püspök, volt kunszentmártoni plébános”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025. 11. 19.

Név: Pöcxa Patrícia

Cím elérhetősége: 5440 Kunszentmárton, Deakter István
utca 40.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„Báró Bémer László nagyváradai püspök, volt kunszentmártoni plébános”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025.

Név:

Kerény László

Cím elérhetősége:

Kunszentmárton, Földes u. 11/A

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„Báró Bémer László nagyváradai püspök, volt kunszentmártoni plébános”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025.

Név: *Mohácsi Bernadett*

Cím elérhetősége:

5440 Kunszentmárton, Bartók B. u. 10.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott támogatom, hogy a

„Báró Bémer László nagyváradai püspök, volt kunszentmártoni plébános”

című értéktár javaslatot a Kunszentmártoni Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Kelt Kunszentmárton, 2025.

Név: *Gulácsi Ferenc*

Cím elérhetősége: *Köztm. Juhász Gyula utca 21.*